

GŁOS CHŁOPI

ROK IV

ŁÓDŹ, WTOREK 19 PAŹDZIERNIKA 1948 ROKU.

Nr 286 (1231)

MARSZ SZLAKAMI ZWYCIĘSTWA

W piątą rocznicę bitwy pod Lenino pół miliona młodzieży polskiej maszerowało szlakami zwycięskich bojów armii polskiej i radzieckiej

Warszawa

WARSZAWA (PAP). Przy pięknej, słonecznej pogodzie odbył się w Warszawie przy pomniku Braterstwa Broni start marszów pod hasłem „młodzież polska maszeruje szlakami zwycięstw bratnich armii radzieckiej i polskiej” w 5-tą rocznicę bitwy pod Lenino.

Na placu wokół pomnika ustawili się 1670 drużyn żeńskich i męskich w liczbie ok. 14 tys. uczestników. Wszystkie niemal drużyny przybyły z transparentami, na których widniały hasła propagujące przyjaźń polsko-radziecką. W marszu wzięła udział młodzież ZMP, Związków Zawodowych, Służby Polsce, klubów sportowych, młodzież szkolna i akademicka oraz wojsko. Bardzo licznie wystąpiły drużyny zrzeszenia sportowego Milicji Obywatelskiej „Gwardia”.

Na starcie stanęła również drużyna lekkoatletów radzieckich z rekordzistkami świata Dumbadze, Czudiną i Andrejewą oraz mistrzami Związku Radzieckiego Karakulowem, Karakim i Pugaczewskim na czele. Zespół sportowców polskich wystąpił z olimpijczykami Łomowskim i Wajsówną.

Na trybunie honorowej koło pomnika zasiadli: przewodniczący ZMP gen. Zarzycki, przewodniczący stołecznej rady narodowej Sankowski, dyr. GUKF inż. Kuchar, komendant Służby Polsce płk. Braniewski oraz przedstawiciele Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej. Obecny był również ambasador ZSRR Lebediew.

Na wstępie komisarz marszów mjr. Giedgowd złożył raport gen. Zarzyckiemu, poczym do zebranych przemówił przewodniczący Zw. Młodzieży Polskiej gen. Zarzycki, podkreślając, że marsze „szlakami zwycięstw” są manifestacją braterstwa z narodami Związku Radzieckiego.

„5 lat temu — stwierdził gen. Zarzycki — na polach Lenino rozpoczął się wspólny marsz do Polski Wolnej i Sprawiedliwej. 5 lat temu żołnierz polski połączył się nierozdzielnie z żołnierzem radzieckim”.

Mówca przypomniał o decydującym znaczeniu zwycięstw armii radzieckiej dla uzyskania niepodległości Polski oraz o roli Związku Radzieckiego w utrwaleniu granic na Odrze i Nysie.

Poznań

Na starcie marszów w Wielkopolsce stanęli junacy powszechnej organizacji „Służba Polsce”, wojsko, robotnicy, chłop i inteligencja pracująca, by zadokumentować swoim udziałem braterstwo z narodami Związku Radzieckiego.

W Poznaniu start wszystkich drużyn odbył się pod Pomnikiem Bohaterów u stoku Cyta-

Nowe władze

Generalnej Konfederacji Pracy

PARYŻ (PAP). Na zakończenie XXVII-go kongresu Generalnej Konfederacji Pracy wybrano jednomyślnie komisję administracyjną i Biuro CGT. Do Biura weszli: Benoit Frachon i Alain le Leap jako generalni sekretarze oraz Monmousseau, Duchat, Marion, Tollet, Racamond, Raynaud, Javal, Couette, Dellac i le Leap jako sekretarze, komisja administracyjna CGT obejmuje oprócz wymienionych osób — ponadto 33 przedstawicieli wszystkich federacji związkowych we Francji.

Lois Saillant, sekretarz generalny Światowej Federacji Związków Zawodowych, nie przyjął nominacji do Biura CGT, podkreślając, że obowiązki, jakie plasuje w Światowej Federacji nie pozwalają mu w tym samym czasie kierować centralą związkową swojego kraju.

deli. Po okolicznościowych przemówieniach, wciągnięciu flagi na maszt i odegraniu hymnu państwowego wystartowało 765 zespołów.

Marsz ukończyły prawie wszystkie zespoły, uzyskując w większości wymagane minimum oraz wykazując doskonałe przygotowanie i postawę. Najlepiej zaprezentowały się zespoły wojskowe i drużyny organizacji „Służba Polsce”, które przez licznie zebraną na trasie publiczność były witane gorącymi oklaskami.

Gdańsk

Wspaniała słoneczna pogoda sprzyjała po-

wodzeniu marszu na terenie woj. gdańskiego.

W Gdańsku w marszach wzięło ogółem udział 11 tys. osób, w tym 1.500 kobiet.

Według meldunków na terenie całego województwa gdańskiego w marszach wzięło udział przeszło 60 tys. osób, w czym ok. 20 tysięcy młodzieży żeńskiej.

Według prowizorycznych meldunków — nadeszłych w późnych godzinach wieczornych z terenu całego kraju — liczba uczestników w „marszach szlakami zwycięstw” dochodziła do pół miliona osób.

Górnicy francuscy dziękują robotnikom polskim za pomoc

PARYŻ (PAP). Biuro Związku Zawodowego Górników Francuskich opublikowało komunikat, który głosi m. in.: „Związek wyraża podziękowanie ludowi francuskiemu za manifestację solidarności, okazaną wobec pers-
sencu kopalni w walce o jego słuszne po-

stulaty.

Związek dziękuje również szczególnie polskiemu Związkowi Zawodowemu za ich masową i hołną pomoc, wykazującą, że międzynarodowa solidarność mas pracujących jest silniejsza, niż kiedykolwiek.

Konferencja Pandit Nehru — Wyszyński

PARYŻ (PAP). — Premier Indii Pandit Nehru przeprowadził w niedzielę konferencję z wiceministrem Wyszyńskim w gmachu amba-

sady radzieckiej w Paryżu. W rozmowach wzięła również udział siostra Nehru, pełniąca funkcję ambasadora Indii w Moskwie oraz szef delegacji hinduskiej w ONZ.

Zatajenie części rozmów berlińskich

przez Departament Stanu USA

NOWY JORK (PAP). — Analizując opublikowane przez Wielką Brytanię i USA dokumenty na temat rozmów moskiewskich i berlińskich pomiędzy przedstawicielami czterech mocarstw, korespondent „New York Post” Patrick podkreśla, że w publikacji departamentu stanu pominięto nader ważny raport trzech gubernatorów zachodnich.

Z opuszczonego raportu wynika, że w momencie zawieszenia rozmów berlińskich celem przekazania sprawozdania z przebiegu obrad

razdom mocarstw zachodnich zapewniono marszałka Sokolowskiego, iż rozmowy będą wznowione po krótkiej przerwie.

W dniu zawieszenia rozmów marszałek Sokolowski przedłożył propozycje, które według raportu gubernatorów zachodnich — zbliżyły się znacznie do stanowiska trzech mocarstw i były do przyjęcia.

W departamencie stanu oświadczonego Patri-
kowi, że pominięto pełny tekst raportu gubernatorów ze względu „na konieczność zwiększenia publikacji”.

Lud Francji w obronie trwałego pokoju

Generalna Konfederacja Pracy wzywa do wyteżonej walki z podżegaczami wojennymi

PARYŻ, PAP. Na zakończenie XXVII-go Kongresu Francuskiej Generalnej Konfederacji Pracy (CGT) uchwalono odezwę do wszystkich pracowników Francji i jej kolonii zamorskich. Podkreślili, że ciężkie położenie francuskiej klasy robotniczej, odezwa stwierdza: „Dzięki wysiłkom francuskiej klasy robotniczej, robotnicy ustalili — pomimo istniejących trudności — poziom produkcji przemysłowej na 115 procent w stosunku do stanu przedwojennego. W tym samym czasie płace, jeśli chodzi o ich zdolność nabywczą, obniżyły się o 50 proc. w porównaniu z r. 1938.

Nastąpiło to dlatego, że kolejne rządy weszły na drogę polityki reakcyjnej i antynarodowej. Rządy te doprowadziły kraj do ruiny i upadku, a masy ludowe do nędzy, podczas gdy grupa wielkich kapitalistów podwyższa ciągle swoje zyski.

Zamiast zaspokoić żądania klasy robotniczej rząd trójką akcentuje swą reakcyjną politykę i atakuje wolności demokratyczne i robotnicze. Kiedy klasa robotnicza żąda chleba, używa się przeciwko niej palek politycznych, gazów i kul, jak to miało miejsce w Marsylii, Clermont Ferrand i innych miastach.

Tego rodzaju polityka sprzeczna jest z interesami narodu. Jest ona dziełem rządów, które zrezygnowały z należnych nam odszkodowań, które zgadzają się na odbudowę Niemiec na prawach pierwszeństwa i godzą się na ingerencję zagranicznego kapitału razem z planem Marshalla. Sytuacja pogarsza się, ponieważ rządy, opierane przez ludzi trójką, podporządkowują program dźwignięcia się naszego kraju planom amerykańskim. XXVII Kongres CGT wzywa lud francuski do skierowania wszystkich wysiłków, aby przyspieszyć jak najszybciej:

- 1) wydatną akcją przeciwko wyższym cenom, akcją, zmierzającą do rzeczywistego obniżenia kosztów utrzymania drogą redukcji zysków kapitalistycznych i walki ze spekulantami.
- 2) podwyższenie płac, zapomóg i emerytur, biorąc za podstawę minimum egzystencji wysokości 15 tys. franków, i wprowadzenie w życie zasady autonomicznej rewizji płac.
- 3) rewizję przepisów, określających zarobki w poszczególnych okęgach.
- 4) utrzymanie zdobyczy społecznych, polepszenie ubezpieczeń społecznych przez oddanie jej zarządu w ręce samych ubezpieczonych, obronę nacjonalizacji zakładów i fabryk przez uchylenie decyzji, usuwających prawdziwych przedstawicieli interesów

(Dalszy ciąg na str. 2-ej)

Henry Wallace
o nienaruszalności
granic Polski
na Odrze i Nysie

CHICAGO (PAP). — Henry Wallace odpowiedział na list sekretarza polskiej sekcji Kongresu Słowian Amerykańskich Jasieńskiego, w którym ten postawił przywódcę amerykańskiej Partii Postępowej kilku pytań.

Wallace w oświadczeniu swym odpowiedział się na:

- a) obecnymi granicami Polski nad Odrą i Nysą oraz
- b) udzieleniem Polsce pomocy ekonomicznej przez Stany Zjednoczone.

Wallace potępił ataki republikanów i demokratów na granice Polski, które swego czasu rozpoczął James Byrnes.

Stając na stanowisku udzielenia pomocy Pol-

sce, Wallace podkreślił, że stale walczył o pomoc dla tych krajów, które najwięcej ucierpiały przez wojnę. Zdaniem jego, pożyczka dla Polski w celach jej odbudowy i rozwoju byłaby również pożyteczna dla gospodarki amerykańskiej, oraz przysłużyłaby się jednocześnie sprawie pokoju światowego.

W udzielonej odpowiedzi Wallace potępił także amerykańską politykę w Niemczech, nazywając ją „pogwałceniem Poczdamu”. Wynikiem tej polityki — według jego słów — jest większa pomoc dla Niemiec w ramach planu Marshalla niż dla którejkolwiek z ofiar tego kraju.

Bojkot wyborów w Turcji

LONDYN (PAP). — Wybory uzupełniające do parlamentu tureckiego odbyły się w niedzielę pod znakiem całkowitego bojkotu ze strony partii opozycyjnych.

Agencja Reutersa donosi, że większość mies-

kańców Stambułu wstrzymała się od głosowania.

Podobne wiadomości nadeszły również ze Smyrny oraz innych miast tureckich.

Arabowie ostrzeliwują personel ONZ

LONDYN. (PAP). — Jak podaje agencja Reutersa z Jerozolimy komisja rozjemcza ONZ przesłała nową depezę do Rady Bezpieczeństwa, w której zawiadamia o dalszych fak-

tach ostrzeliwania personelu ONZ przez strzelców arabskich.

Ostatnim wypadkiem było zaatakowanie samochodu mającego flagę ONZ przez wolnych strzelców arabskich.

Lud Francji w obronie trwałego pokoju

Generalna Konfederacja Pracy wzywa do wyteżonej walki z podżegaczami wojennymi

(Dokończenie ze str. 1-ej)

narodowych z rad administracyjnych oraz obronę i poszanowanie świeckości, będącej podstawą warunkiem pokoju i zgody państwowej.

5) całkowite wprowadzenie w życie statutu urzędników państwowych,

6) walkę przeciwko bezrobociu, będącym bezpośrednim wynikiem planu Marshalla, przez rozwój produkcji francuskiej,

7) poszanowanie demokracji i konstytucji republikańskiej, prawa strajków i praw związkowych, uwolnienie uwięzionych działaczy związkowych i członków ruchu oporu, zaprzestanie dochodzeń sądowych i sankcji za udział w akcji strajkowej i prowadzenie akcji związkowej,

8) zaspokojenie żądań pracowników Afryki Północnej i innych terytoriów zamorskich.

Aby zapewnić dzwignięcie się Francji, XXVII Kongres wzywa was również do walki z CGT, celem zmuszenia do zaniechania katastrofalnej polityki, prowadzonej przez różne ekipy rządowe ze szkodą dla interesów narodowych.

Kongres wzywa was, abyście walczyli wspólnie ze wszystkimi patriotami o wprowadzenie w życie programu ocalenia Francji, który wam proponujemy: uwolnienie się od ciężarów planu Marshalla, realizacja odbudowy narodowej w oparciu o plan Monnet'a, którego zasady wynikają z programu Krajowej Rady Ruchu Oporu. Domagamy się odzręczenia wszelkiej ingerencji zagranicznej w nasze sprawy wewnętrzne oraz wypowiedzenia układów wojskowych, wchodzących w ramy bloku zachodniego. Należy zaniechać akcji skierowanej przeciwko Związkowi Radzieckiemu i demokracjom ludowym, czyniącej z Francji pionką na amerykańskiej szachownicy, natomiast przyjąć politykę pokojową przy boku wszystkich państw pokojowych, a w szczególności naszego wielkiego sojusznika — Związku Radzieckiego.

Trzeba przywrócić normalne stosunki gospodarcze ze wszystkimi państwami, głównie zaś z ZSRR i demokracjami ludowymi, aby zapewnić dla naszej gospodarki źródła surowców oraz rynki zbytu.

Domagamy się należnych nam od Niemców odszkodowań, zaspokojenia sprawliwych żądań klasy robotniczej, skończenia z polityką prześladowań i wrogości w stosunku do pracowników i ich niezależnych organizacji.

Domagamy się ponadto: uzdrowienia finansów państwowych przez sprawiedliwą i odpowiadającą interesom narodu politykę finansową, przez przeprowadzenie demokratycznej reformy administracji, przez opodatkowanie skandalicznych zysków, realizowanych przez wielkich kapitalistów, przez zmniejszenie budżetu wojskowego, czego można bardzo łatwo dokonać, jeżeli Francja zdecyduje się na prowadzenie polityki pokojowej i zaprzestanie wojny kolonialnej w Indochinach i na Madagaskarze.

Wymagamy walki z nieustannym wzrostem kosztów utrzymania, osiągnięcia zniżki cen drogą zmniejszenia zysków kapitalistycznych.

nych, oraz rozwiązań bojówek de Gaulle'a, które mają na celu prowokowanie narodu do wojny domowej. Dla urzeczywistnienia tego programu Francja potrzebuje naprawy demokratycznego rządu, opierającego się na narodzie, i wprowadzającego w życie jego postulaty.

XXVII Kongres CGT wzywa was również do akcji przeciwko podżegaczom wojennym, a w obronie trwałego pokoju.

Pod kierownictwem ekspansjonistów amerykańskich siły reakcyjne prowadzą politykę prowokacji wojennej. Jak przed drugą wojną światową, prowadzą one kampanię antyradykalną i przeciwko demokracji i ludowej.

Obecne rządy francuskie stają się współnikami tych podżegaczy wojennych i wciągają Francję w najgorszą awanturę. Powinniśmy zagrozić drogę awanturnikom „woj-

skowego bloku zachodniego". Klasa pracująca Francji powinna zmusić do cofnięcia się podżegaczy wojennych i znaleźć siły do ich unieszkodliwienia. Pracownicy popierają politykę pokojową Związku Radzieckiego, z którym bez względu na okoliczności zachowują wiązki ścisłej przyjaźni.

Pracownicy jednomyślnie się! Aby zmusić do zaspokojenia swoich żądań i doprowadzić do triumfu prawdziwego programu odrodzenia kraju, klasa robotnicza musi być silna. Ażeby była silna — musi być zjednoczona!

Niech żyje jedność pracowników, niech żyje Generalna Konfederacja Pracy! Naprzód, aby Francja stała się krajem demokratycznym i suwerennym. Niech żyje Światowa Federacja Związków Zawodowych i międzynarodowa jedność pracowników, która powinna uniemożliwić zakusy podżegaczy wojennych!

Zwycięstwo urzędników państwowych w Danii

KOPENHAGA (PAP). Liczne protesty duńskich urzędników państwowych przeciwko

Departament wojny USA w obronie Ilzy Koch

WASZYNGTON (PAP). W związku z powszechnym oburzeniem amerykańskiej opinii publicznej na wiadomość o złagodzeniu wyroku na zbrodniarzkę z Buchenwald Ilzę Koch, departament wojny USA, z którego inicjatywy nastąpiła rewizja wyroku, zmuszony został do wypowiedzenia się w tej sprawie.

Rzecznik tego departamentu złożył zdumiewające oświadczenie, że nie można było sądzić zbrodniarki za abażury ze skóry więźniów obozu Buchenwald, ponieważ jego zdaniem fakty takie miały miejsce przed wybuchem wojny.

rosnącej systematycznie drożyznie doprowadziły do częściowego uwzględnienia ich postulatów. W wyniku rokowań pomiędzy przedstawicielami związku zawodowego urzędników państwowych a ministrem finansów osiągnięto porozumienie w sprawie podwyżki płac o 300 do 450 koron. Podkreśla się jednakże, że dla zapewnienia pełnego pokrycia kosztów utrzymania i niezbędnych zakupów, podwyżka winna wynieść co najmniej 900 koron.

Manifestacja pokojowa kobiet czeskosłowackich

PRAGA (PAP). Członkinie Czeskosłowackiej Partii Komunistycznej podjęły akcję zebrania 5 milionów podpisów, które będą przesłane na adres Generalnego Sekretarza

Władze Str. Demokratycznego na audyencji w Belwederze

WARSZAWA (PAP). — Prezydent R. P. przyjął w dniu 16 b. m. w Belwederze delegację władz naczelnych Stronnictwa Demokratycznego w składzie: prof. dr. Mieczysław Michałowicz, minister Wincenty Rzymowski, wice marszałek Wacław Barcikowski, wice minister Leon Chajna, red. Henryk Lukrec, poseł Marek Arczyński i poseł Justyn Słazak. Delegacja przedstawiła ob. Prezydentowi wyniki obrad Rady Naczelnej Stronnictwa Demokratycznego, które odbyły się w Warszawie w dniach 10 i 11 bm. Żegnając delegację po dłuższej audyencji ob. Prezydent w przyjaznych słowach życzył kierownictwu Stronnictwa dalszej owocnej działalności.

Zamiast Bizonii - Trizonii

LONDYN (PAP). Jak komunikuje agencja Reutersa z Frankfurtu, odbyła się tam w sobotę konferencja gubernatorów — Clay'a i Robertsona oraz zastępcy gubernatora francuskiego — Noiret.

Po rozmowie doradca polityczny Clay'a Murphy oświadczył, że osiągnięte zostało porozumienie w sprawie złączenia agencji eksportowo-importowej w Bizonii z organizacją eksportową w strefie francuskiej.

Wybuch w Barcelonie

PARYŻ (PAP). Donoszą z Barcelony o wybuchu w tamtejszych magazynach chemicznych, który pociągnął za sobą ponad 50 ofiar, w tym 26 ciężko rannych.

Inauguracja nowego roku akademickiego na Uniwersytecie Łódzkim

W dniu inauguracji roku akademickiego na Uniwersytecie Łódzkim aule wypełniły szczelnie tłumy młodzieży studenckiej. W uroczystościach wzięli udział profesorowie uniwersyteci i przedstawiciele wszystkich łódzkich uczelni wyższych, przedstawiciele władz administracyjnych i miejskich itd. Przy stole prezydiującym zasiadł Senat Uniwersytetu z Rektorem prof. dr. Tadeuszem Kotarbińskim na czele. Po zagajeniu uroczystości sprawozdanie z działalności uniwersytetu w roku akademickim 1947-48 wygłosił Rektor Kotarbiński. Sprawozdanie uwytkła ostatnie osiągnięcia wszystkich wydziałów uczelni, która przyjęła obecnie trzy i pół tysiąca nowych słuchaczy i na której studiuje dziś ok. 10 tysięcy studentów. Rozszerzył się znacznie

wydział lekarski, uzyskując nowe gmachy i uruchamiając w zakończonym roku akademickim 12 nowych klinik w szpitalach łódzkich. Trwa również rozbudowa wydziałów stomatologicznego, który otworzył nową poliklinię i farmaceutycznego z nowymi zakładami przy ulicach Uniwersyteckiej i Lindleya.

Wydział matematyczno-przyrodniczy Uniwersytetu może się poszczycić doskonale urządzonymi zakładami chemii fizycznej i chemii nieorganicznej, pracującymi z wielką korzyścią dla wielochemii łódzkiej, oraz zakładami biochemii i chemii organicznej.

Na wydziale prawno-ekonomicznym projektowane jest skasowanie kierunku ekonomicznego z jednoczesną rozbudową katedry prawa karnego. W ubiegłym roku akademickim

kin uruchomione zostało przy Uniwersytecie Łódzkim przeznaczone również dla studentów Politechniki i Wyższej Szkoły Gospodarstwa Wiejskiego w Łodzi Studium nauki o Polsce i świecie współczesnym.

Studium wstępne (dawny rok wstępny) z r. 1947-48 liczyło ogółem 353 studentów spośród których 183 pochodziło ze środowiska robotniczego, 71 należało do rodzin drobnych rolników, a 51 do rodzin inteligencji pracującej. Mówiąc dalej o zakładach uniwersyteckich, rektor Kotarbiński wymienia Bibliotekę Uniwersytecką, księgozbiór której wynosi obecnie 360 tys. woluminów.

Uroczystość zakończył wykład dziekana wydziału Farmaceutycznego prof. Jana Muszyńskiego na temat „Fytoterapia i leki roślinne". Po inauguracji miały miejsce pierwsze w b. roku akademickim na U. Ł. promocyje doktorskie. Prof. dr. Józef Chałasiński wystąpił jako promotor mgr. Stefana Ignara z wydziału humanistycznego. W dalszym ciągu promowani zostali lekarz Helena Dzioba z wydz. lekarskiego (promotor prof. dr. Jerzy Jakubowski i lekarz Laura Pytel z wydziału lekarskiego (promotor prof. dr. Jerzy Rutkowski).

Włókniarze polscy solidaryzują się ze strajkującymi włókniarzami Francji

Włókniarze polscy, śledzą z uwagą przebieg bohaterstwa walki strajkowej robotników francuskich, którzy nie ulegając terrorowi, ani nie cofając się przed salwami policyjnymi, prowadzą dalej walkę o poprawę bytu klasy robotniczej i suwerenności narodowej Francji.

Solidaryzując się w pełni z postawą robotników francuskich i w dowód swego materialnego i moralnego poparcia dla ich walki, zadeklarował Zarząd Główny Związku Zawodowego Włóknarzy kwotę półtora miliona zł. i oddał ją do dyspozycji CGT za pośrednictwem KCZZ w Warszawie.

Jerzy Korwin

Zabójstwo Waldemara Glucka

— Mogę z panami rozmawiać jedynie par distance, jeśli którykolwiek z was stanie się, jak to było przed chwilą z panem Walewskim, zbyt agresywny, zmuszony będę prosić tego oto człowieka! — powiedział zimno i stanowczo Darré. Charles Duchamp zdawał się rozumieć cały ten sens nieznanego sobie słów, bo zamiast zainteresować się przybyłymi ukazał teraz w jakimś wyjątkowo bezlitosnym uśmiechu szereg pięknie wybielonych zębów górnej swej szczęki. Podobne to było do warczenia wilka. Kiedy jednak ten błysk w kierunku konsula, niewątpliwie na znak wierzności i posłuszeństwa, przeminął, Francuz przeniósł swój wzrok na Walewskiego i Tadeusza. Pan Maciej doznał niemiłego wstrząsu i cofnął się szybko na kanapę. Usiadł.

— Zdaje się, że weszliśmy do jaskini lwa! — stwierdził bledy z gniewu Tadeusz.

— To są tylko moje środki bezpieczeństwa — odpowiedział na to konsul — To właśnie ręka na guzikach dzwonek i pan dżentelmen w drzwiach.

— Boi się pan? — ironicznie spytał inżynier.

— Ja? Panów? Panowie wybaczą! Spodziewam się jedynie bardziej przykrej niż zazwyczaj rozmowy.

— Gdzie jest Nacia? — warknął Walewski.

— Na górze przy dziecku. — Odpowiedział spokojnie Darré.

Spokój konsula wyprowadzał Tadeusza Szymczyka coraz bardziej z równowagi.

— Mówi pan, jak o swej żonie! „Na górze przy dziecku!"

— Właśnie. I muszę panom zakomunikować, że wyjeżdżamy do Paryża zabierając jednocześnie dziecko.

— A to kanalie! — Nie posiadał się z oburzenia Szymczyk — Czy pan wie, że ja dzisiaj z pańską żoną... pohamował się jednak ze względu na obecność Walewskiego i zdania nie dokończył, z czego skorzystał pośpiesznie Darré.

— ...miał pan bardzo przykrą przygodę tracąc plany. Chciałem, aby się pan domyślił, że można za nie otrzymać dużą sumę pieniędzy, ale pan zdawał się nie rozumieć

moich aluzji. W dalszym ciągu pragnę te plany nabyć legalnie i chciałbym przed swym wyjazdem ustalić cenę.

— Złodzieju!

— Tutaj nikt się nimi nie interesuje. — Ciągnął spokojnie konsul, jakby nie słyszał obelgi, czy raczej jakby na obelgę nie myślał na razie reagować. — Planu spełnił już swą rolę przy egzaminie dyplomowym i co? Ma pan jakieś oferty od producentów broni? Nie. Niewątpliwie pracę pana podziwiano, ale co komu przyjdzie z podziwiania, lub z przeprowadzania świetnej przyśrodk. Wasz naród składa się w znacznej części z takich świetnie przepowiadanych, którymi nikt się pętnem na serio nie zajmował. Chce pan przykładu? Pan sam jest takim przykładem, słusznie. Inżynier Szymczyk zdał świetnie egzamin i dokonał doskonałego wynalazku a nikt nie wziął go nie tylko pod opiekę, ale i pod kontrolę. Co za dziecinna lekkomyślność.

Głos Darrégo nabrzmiał był gryzącą ironią.

— Milcz pan, nie panu krytykować nasze stosunki! Nie ścierpię dłużej, aby szpieg rozprawiał o mojej ojczyźnie, jakie ma do tego prawo? — przerwał potok wymowy rzekomego czy prawdziwego Brazylijczyka Tadeusz, lecz Darré beztrudno odpowiedział.

— Znajomość rzeczy. Szpieg jest po to, aby znał dokładnie stosunki w kraju, do

którego go posłali. Mogę zresztą rozmowę ograniczyć do najistotniejszych spraw. Chcę kupić pańskie plany, ewentualnie i model, w kraju nikt tego nie kupi, gorąco zapewnił Darré takim tonem, jakby stale jeszcze miał nadzieję na przekonanie Szymczyka do swych emigracyjnych idei.

— Ale ja planów swoich nie sprzedaję! — twardo stwierdził Tadeusz.

Szkoda, że pan taki uparty i nie słucha moich rad, pana miejsce na szero-kim świecie, gdzie mógłby pan wypłynąć i rozwinąć do maximum swoje możliwości.

— Moje miejsce tu, w kraju, właśnie dlatego, że tyle jest jeszcze do zrobienia. Dostę wywaliście nam ludzi do karczowania swoich puszczy, do kopania węgla i do posług. W kraju jest przynajmniej nadzieja na awans społeczny na pracę, gdy umiechnie się szczęście. U was zawsze biedny emigrant używany będzie jedynie do najcięższych robót.

Walewski przysłuchiwał się tej rozmowie z gwałtownie wzrastającym zniecierpliwieniem, przybył tu w nadziei wyświe-tlenia spraw Naci, które gnębiły go od dawna. Przez kilka lat odkładał rozmowę ze zwyciężonym tchórzostwa, ale jednocześnie czuł że narasta mu na barki coraz tragiczniejsze brzemie. Dzisiaj nie było już ono do zniesienia.

D. c. n.j

Wieści z kraju

BUDOWA „DOMU CHŁOPA”
W POZNANIU

W Poznaniu została zwołana konferencja z udziałem przedstawicieli władz, organizacji Związku Samopomocy Chłopskiej, Związku Zawodowego Robotników Rolnych i Towarzystwa Uniwersytetów Ludowych, poświęcona sprawie budowy „Domu Chłopa”. Dom ten, który pomieści ma lokale instytucji rolniczych Samopomocy Chłopskiej, zrzeszeń branżowych, jak również placówek oświatowych, a nadto pokoje gościnne dla przyjeżdżających rolników, wybudowany będzie ze składek chłopów wielkopolskich.

Do końca roku bież. przewiduje się postawienie szkieletu oraz całkowite wykończenie jednego ze skrzydeł gmachu.

DOM GÓRNIKA W SZCZECINIE

Remont „Domu Górnika” w Szczecinie został zakończony. Wkrótce dom ten będzie oddany dla blisko 2-tysięcznego zespołu robotników i pracowników, zatrudnionych w szczecińskim oddziale Centrali Produktów Przemysłu Węglowego oraz w dziale przeładunków morskich węgla. „Dom Górnika” posiada 60 pokoi hotelowych oraz bogato wyposażoną świetlicę. Nadto sale i lokale dla obu komitetów partii robotniczych i rady zakładowej.

PLAN PRODUKCJI PIWA, WINA I OCTU PRZEKROCZONY

Wykonanie planu produkcji państwowego przemysłu fermentacyjnego przedstawia się za wrzesień jak następuje:

Produkcja piwa wyniosła 132 proc. planu, produkcja wina 167 proc. planu, produkcja octu 146 proc. planu.

Dzięki znacznie zwiększonej w rb. produkcji octu, w jesiennym sezonie marynat na rynku nie odczuwano się braku tego artykułu.

Jak to umarli piszą podania „z zaświatów”

Bogacze wiejscy uchylają się od płacenia podatku i składek na Fundusz Odbudowy Rolnictwa, utrudniając w ten sposób odbudowę rolnictwa w Kraju

Naród nasz w swej największej części zdaje egzamin przy odbudowie kraju. Zdaje ten egzamin przede wszystkim klasa robotnicza przy zagospodarowaniu Ziemi Odrzykanych, przy odbudowie portów, uruchomieniu kopalni, hut, fabryk, odbudowie stolicy itd. Mało i średniorolnicy też wykazali swój patriotyzm gdy w najcięższym okresie, zaraz po wojnie dostarczali miastu żywności.

Nie ma jednak światła bez cieni, jak również reguły bez wyjątków. Tym niechcącym wyjątkiem w Polsce, tą parzywą owcą jest zgraja bogaczy wiejskich, którzy mają jeden „patriotyzm” — „patriotyzm” własnej kieszeni. Oni najczęściej mówią o ojczyźnie i lu-

bia płakać nad nią z takich, czy innych powodów, ale gdy kraj znajduje się w potrzebie, to oni są głusi i niemi — pilnują tylko swojego trzosa.

Każdy gospodarz na wsi wie, że ciężkie jest życie robotnika w mieście, który w wysiłku pracy wyrabia dziennie kilkaset procent normy. Wzrostem są znane nazwiska Petrowskiego i innych, którzy dla odbudowy kraju nie szczędzili trudów. A wszystkie te wysiłki dokonywane, gdy niestety brakło omasty, gdy chleb był jeszcze czarny i dach przeciekał. Robotnik jednak nie zważał na nie warunki, w jakich żył, gdyż dobrze rozumiał, że poprawa jego bytu zależy od odbudowy kraju. Cóż robi jed-

nak w tym czasie bogacz wiejski? Zamiast dołożyć swoją cegiełkę do ogólnego dzieła odbudowy, sabotuje je i uchyla się od swych obowiązków.

I tak na przykład w tym roku mieliśmy niewątpliwie wyjątkowo dobry urodzaj. Rząd postanowił więc, aby bardziej równomiernie rozłożyć ciężar odbudowy — stworzyć tak zwany Fundusz Oszczędnościowy Rolnictwa. Chodziło o to, aby pewne nadwyżki, jakie rolnicy uzyskali przy tych urodzajach, użyć dla dobra ogółu, aby nie znikły w kuferek, czy pończochach bogaczy. Wiadomo przecież, że składki na FOR w pewnych wypadkach można otrzymać z powrotem, że są one oprocentowane i napewno nie przepadną, bo Państwo za nie gwarantuje.

Jednak bogacz wiejski nie chce wpłacić na FOR. Działa tym samym przede wszystkim na szkodę biednego i średniego rolnika, działa nawet na własną szkodę, bo pieniądze z FOR obracane będą przecież na pomoc dla rolnictwa, na kredyty, nawozy, maszyny i inne rodzaje pomocy państwowej.

Ala nie będziemy mówić tak ogólnie — przytoczymy przykłady. Oto kilka nazwisk pierwszych z brzegu, zaczerpnięte z powiatu łowickiego, który jak wiadomo — nie należy do najbiedniejszych.

Ot, taki Jan Kazimierski z Bocheni, gmina Dobkowice — ma 16 ha ziemi o przychodowości blisko 170 kwintali, ale nie może „biedaczyna” wpłacić na FOR. Tak samo Jan Szymczak, podsołtyś ze Strzebieszowa, gmina Domaniów, którego gospodarstwo przynosi 157 kwintali, Władysław Kasierak — radny gminnej Rady Narodowej w Domaniowie, którego gospodarstwo przynosi 123 kwintale. Michał Sut ze Strzebieszowa którego gospodarstwo daje 168 kwintali. Panowie Wojtyśiak i Mitek z Janina czy Kaczor z Domaniowa dotychczas nie zapłacili pierwszej raty składek na FOR a wiadomo, że przecież termin wpłat minął 30 września.

Obywatel Stanisław Kuciński ze wsi Stronie wice w rozmowie z nami oświadczył że nie jest w stanie wpłacić 17 tysięcy złotych na FOR. Ale sam mówił, że w domu ma 6 krów świnie, parę koni, więc jest zamożnym gospodarzem.

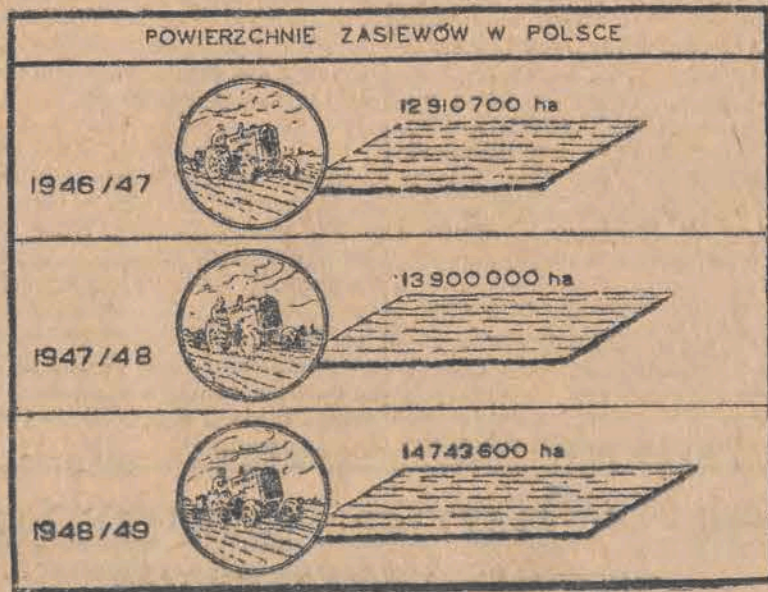
Przykładów takich i nazwisk można by mnożyć bez liku, a podamy jeszcze tylko jeden bardzo charakterystyczny przykład. Marianna Palatyńska ze wsi Przeswisko, gmina Bielawy, powiatu łowickiego, napisała podanie o zwolnienie z obowiązku wpłacania składek na FOR. Uzasadniała to tym, że poniosła znaczną stratę w gospodarstwie, bo padł jej żreback. Podanie poświadczyl soltys gromady ob. Warszowa. Zdawałoby się, że wszystko jest w porządku — ulga należy przysłać. Tylko jedna drobność: Marianna Palatyńska nie żyje od 1947 roku, a jej 7 hektarów obrabia brat, który w ten sposób posiada razem ze swoją gospodarką 15 hektarów. Nie tylko więc może płacić na FOR z 77 kwintali, ale winien płacić składki za gospodarstwo o przychodowości blisko 200 kwintali.

W taki to sposób bogacz do spółki z soltysem chcieli oszukać wszystkich i uchylili się od płacenia, przetrzymując ten ciężar na swych biedniejszych sąsiadach.

„Głos Chłopski” podawał już wiele przykładów, jakie to szkody bogacze wyrządzają w spółdzielniach, w ZSCh, na urządach, jak to grabią bezczelnie grosz publiczny i okradają wieś. Teraz widzimy jeszcze jeden przykład sposobu walki bogaczy wiejskich z Polską Ludową. Do walki tej bogacz usiłuje wciągnąć i średniorolnych, prowadzących wśród nich propagandę przeciw płaceniu na FOR. Ale walkę tę przegrają tak, jak przegrali bitwę o spółdzielnię i ZSCh, które zostaną oczyszczone z bogaczy, spekulantów i kombinatorów. Rząd ludowy oparty o masy chłopskie, o mało i średniorolnych potrafi odsunąć na bok tych, którzy chcą powstrzymać nas w marszu ku lepszej przyszłości.

Wzrasta powierzchnia zasiewów w Polsce

Równocześnie z likwidacją odlogów wzrasta stale powierzchnia zasiewów w Polsce. W stosunku do roku gospodarczego 1945 — 47 plan zasiewów przypadający na obecny rok gospodarzy przynosi zwiększenie obszaru uprawy blisko o dwa miliony hektarów. Największy wzrost powierzchni zasiewów dochodzący niejednokrotnie do 100 procent przypada na województwa północne: Białystok, Olsztyn, Gdańsk i Szczecin.

Wspaniały rozwój oświaty i kultury na wsi

Domy Kultury, teatry i kina w każdej gminie szykuje nam państwowy plan kulturalny

Minister Kultury i Sztuki, Dybowski, wygłosił podczas obrad Rady Naczelnej SL przemówienie, które ze względu na wagę poruszonych zagadnień zamieszczamy w obszernych wyjątkach.

Sprawa walki klasowej na wsi, prowadzona w imię postępu, przeobrażenia i podniesienia wsi na wyższy poziom — nie dotyczy jeno spraw gospodarczych, dotyczy także postępu w dziedzinie oświaty i kultury. Nie można bowiem wprowadzać postępu gospodarczego bez jednoczesnego rozwoju kultury.

CHCEMY DAĆ CZŁOWIEKOWI PEŁNIĘ ŻYCIA DZIESIENNEGO

Wsi polskiej, skazanej ongiś przez system gospodarczy na ciemność i zabobony, religia nie wystarczy już od dawna. My chcemy tu, na ziemi, dać człowiekowi pełnię życia, pod czas gdy nagroda niebieska po śmieci była jedynie potrzebna do wyrównania różnicy między biednym a bogatym. Nagroda ta ani w jednym wypadku nie nakarmiła głodnego dziecka wiejskiego, ani go nie odziała, nie uchroniła go od choroby, nie dała mu wykształcenia.

Z drugiej strony wiemy, że nie samą pracą człowiek żyje. Dlatego tak ważne są sprawy oświaty i kultury. Książka, radio, kino, teatr, własna twórczość artystyczna są tak samo ważne jak sprawy gospodarcze. Wiesz dawna, skazana na samowystarczalność pod względem gospodarczym i kulturalnym, tworzyła także swój odrębny świat kultury, nazywany sztuką ludową, twórczością ludową. Jeżeli mówimy o sprawach kultury — nie wolno nam o tym zapomnieć. Wiesz tworzyła i tworzyć będzie własną kulturę, której nie wolno nam zgubić w toku idących przemian. Dziś sztuka ludowa jest jeszcze żywa, a nowe przemiany, którym wieś ulegnie, żywotność tę jeszcze spotęgują. W nowych warunkach twórcy ludowi nie będą wytwarzać jedynie dla muzeów i galeerii miłośników swojszczyzny. Funkcja zaspakajania potrzeb estetycznych przez sztukę ludową coraz bardziej sięgać będzie poza oplotki wiejskie, stopi się ona ze sztuką narodową.

WIEŚ MA PRAWO DO KULTURY

Wiesz ma prawo do pełnowartościowych skarbów kultury. Przemiany, które zachodzą i zachodzą będą na wsi polskiej, zdymają z chłopa nieustannie jarzmo pracy, chłop poczuje się pełnym człowiekiem. Chłop wyzwoły z siebie potęgę działania zbiorowego i „dobrodrożstwa czasu wolnego od pracy”. W miarę postępu chłop coraz bardziej pragnąć będzie: książki, radia, filmu, teatru, koncertu, będzie pragnął zapoznać się ze skarbnicami kultury zgromadzonymi w muzeach. Do oznaczenia zaspokojenia tych wszy-

stkich potrzeb powołane zostało w naszym ustroju Ministerstwo Kultury i Sztuki.

Nie jesteśmy jeszcze w stanie zaopatrzyć tego Ministerstwa w dostateczne środki pieniężne, a także brak nam odpowiednio wykształconych ludzi, aby potrafili należycie wykorzystać środki finansowe przeznaczone na ten cel. Jednak w miarę krepnięcia naszej coraz lepszej organizacji pracy, możemy przeznaczać na ten cel coraz większe fundusze.

W sumie na sprawy kultury wydajemy około 8 miliardów złotych, — co stanowi około 2 proc. budżetu (podczas gdy w Związku Radzieckim państwo jest już w stanie wydawać na te cele 17 proc. wszystkich wydatków państwowych).

CO ROBI SIĘ U NAS DLA WSI

W ramach nowej organizacji Ministerstwa Kultury i Sztuki został powołany do życia Departament Koordynacji Ruchu Amatorskiego.

O braku odpowiednio wykształconych pracowników uprzednio wspominaliśmy już. Nie podniesiemy bez nich poziomu kulturalnego wsi — toteż uruchamiamy w Jędrzynie nad Narwią — pierwszą w Polsce Szkołę Pracowników Kultury.

Niezależnie od budżetu samego Ministerstwa, który wzrastać będzie z roku na rok, wydawać będzie państwo w najbliższym okresie 6-cio czy 7-letnim olbrzymie kwoty na inwestycje czyli na budownictwo.

W KAŻDEJ GMINIE — KINO

Gdybyśmy chcieli dorównać w budowie kin stałym niezniszczalnym Czechosłowacji, musielibyśmy w ciągu dwudziestu lat wydawać na ten cel po 5 miliardów zł rocznie. Nie stać nas na to i za długą to droga. Organizujemy więc kina ruchome, wąskotaśmowe. Mamy ich obecnie 160, z czego czynnych 120 a w remoncie 40.

Pod koniec planu 6-letniego (w r. 1955) będziemy mieli 3.700 kin wąskotaśmowych (jedno na gminę) oraz 1.000 kin stałych.

W produkcji filmów — projektujemy specjalnie dla wsi filmy instrukcyjne, rolnicze, oświatowe itp.

OBNIŻKA OPŁAT ZA RADIOFONIZACJĘ

W roku bieżącym zainstalowano na wsi 110 tysięcy głośników radiowych (w planie było 100 tysięcy). W roku 1949 projektujemy 150 tysięcy głośników. Dziś Komitet Ministrów do Spraw Kultury uchwala kredyt dodatkowy w sumie 30 milionów zł w celu umożliwienia obniżenia opłat za założenie

głośnika z 3.000 zł. na 1.500 zł., aby udostępnić radio chłopu mało i średniorolnemu.

W roku 1949 liczba radiofonizowanych wsi podniesie się do 5 tysięcy — w roku 1955 do 15 tysięcy z liczbą pół miliona głośników.

W ciągu planu sześciolletniego projektujemy także stworzenie — wyposażenie i uruchomienie 30 teatrów objazdowych kosztem 420 milionów zł.

DOMY KULTURY

W okresie najbliższych sześciu lat liczba świetlic wzrośnie z 19.100 do 25.000, ilość zespołów teatralnych z 12.000 na 18.000, chórów — z 5.500 na 20.000, zespołów instrumentalnych — z 1.028 na 3.500.

Podaliśmy tylko niektóre cyfry dotyczące wyłącznie wsi, — a przecież i z instytucji kulturalnych mieszczących się w miastach i miasteczkach, które w najbliższych latach ulegną rozbudowie korzysta także ludność wsi.

275 tysięcy ton nawozów sztucznych na wiosenną akcję siewną dla mało i średniorolnych

Na cele wiosennej akcji siewnej w roku 1949 rolnictwo otrzyma zgodnie z planem Min. Rolnictwa i Reform Rolnych ogółem 590.659 ton nawozów sztucznych.

Z ilości tej przeznaczono na sprzedaż wśród rolników najbiedniejszych na warunkach dotychczas obowiązujących 274.109 ton. Należy zaznaczyć, że z ilości tej część nawozów sztucznych przeznaczona jest na uprawy kontraktowe — oleiste i nasienne, oraz ziemniaki przemysłowe w gospodarstwach chłopskich. Pozostałe ilości nawozów zostaną rozprosznione w drodze dostaw bezpośrednio do majątków państwowych na uprawy kontraktowe, jak: burak cukrowy, tytoń, len, orkisz itp.

Rozdziału nawozów sztucznych w poszczególnych województwach dokonuje Wojewódzka Komisja Nawozowa, w skład której wchodzi przedstawiciel Min. Rolnictwa i Reform Rolnych Zw. Samopomocy Chłopskiej i spółdzielczości.

Woj. Komisja Nawozowa zobowiązana jest przy rozdziale nawozów sztucznych zaspokoić w pierwszym rzędzie potrzeby mało i średniorolnych chłopów, dysponując nawozami dla tych spółdzielni, które działają w okręgach, gdzie przeważają gospodarstwa mało i średnie.

Termin zamówienia nawozów sztucznych przez spółdzielnię upływa z dniem 15 grudnia 1948 roku.

E. T.

Do 1-go listopada trzeba zapłacić drugą ratę podatku gruntowego w gotówce

Wobec pojawienia się wśród rolników mylnych, oraz niezgodnych z rozporządzeniem Rady Ministrów wiadomości o terminie płatności II-ej raty podatku gruntowego w gotówce, oraz składek na rzecz Społecznego Funduszu Oszczędnościowego Rolnictwa przypominamy, że termin płatności II-ej raty nie został zmieniony i że data 1 listopada 1948 roku obowiązuje nadal. Przesunięciu uległ tylko termin płatności w zbożu.

Miesiąc październik jest ostatnim miesiącem w którym podatnicy, oraz uczestnicy

Społecznego Funduszu Oszczędnościowego muszą zapłacić tak zaległe i jak bieżące należności.

W przeciwnym wypadku od 1 listopada oprócz zasadniczych należności pobierane będą koszty upomnienia, koszty egzekucyjne, koszty licytacji, oraz dodatek za zwłokę wynoszący od 1 do 20 proc. zaległości.

W interesie rolników leży więc jaknajszybze uregulowanie należności.

Podany wyżej termin jest nieprzekraczalny i nie zostanie przedłużony

TEATR

Państwowy Teatr Wojska Polskiego
w Łodzi, ul. Jaracza 27.
Dziś o godzinie 19.15 „Igraszki z diabłem”.

Państwowy Teatr Powszechny
ul. 11-go Listopada 21 — tel. 150-36
Dziś o godzinie 19.15 „Nadzieja”

TEATR „SYRENA” Traugutta 1
Dziś o godz. 19.30 „PANI PREZESOWA”
Teatr Komedi Muzycznej „LUTNIA”
Piotrkowska 243

Dziś teatr nieczynny.
Teatr „OSA” Zachodnia 43, tel. 140-09
Codziennie o 19.30, w niedzielę i święta
o 13 i 19.30 komedia muzyczna R. Stelza
pt. „Pegina”.

CYRK Nr 2, Pl. Niepodległości
Nowy atrakcyjny program w dni po-
wszechnie godz. 19.30, sobota godz. 15.30
19.30, niedziela godz. 12.00, 15.30 i 19.30:

KINA

ADRIA — „Goal”
godz. 16. 18, 20, w niedz. 14
film dozwolony dla młodzieży

BALTYK — „Ostatni mohikanin”
godz. 17, 19, 21, w niedz. 15
film dozwolony dla młodzieży

BAJKA — „Kurhan”
godz. 18, 20, w niedz. 16
film dozwolony dla młodzieży

GDYNIA — „Program aktualności kraj.
i zag. Nr 34”
godz. 11, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21.

HEL — „Goal”
godz. 16.30, 18.30, 20.30, w niedz. 14.30

POLONIA — „Wiosna”
godz. 17, 19, 21, w niedz. 15
film dozwolony dla młodzieży

PRZEDWIOSNIE — „Wywiad”
godz. 17.30, 20, w niedz. 15
film dla młodzieży niedozwolony

ROBOTNIK — „Siedmiu smutnych”
godz. 16.30, 18.30, 20.30 w niedz. 14.30.
film dla młodzieży dozwolony

REKORD — „Ludzie bez skrzydeł”
godz. 18.30, 20.30 w niedz. 16.30.
film dozwolony dla młodzieży do lat 14

MUZA — „Wyspa skarbów”
godz. 18, 20 w niedz. 16
film dozwolony dla młodzieży

ROMA — „Jasne lany”
godz. 18 i 20, w niedz. 16
film dozwolony dla młodzieży do lat 14

STYLOWY — „Decyzja prof. Milasa”
godz. 16.30, 18.30, 20.30, w niedz. 14.30.
film dozwolony dla młodzieży

SWIT — „Wiosna bezimenna”
godz. 18, 20, w niedz. 16
film dozwolony dla młodzieży

TECZA — „Przecucie”
godz. 15.30, 18, 20.30, w niedz. 13
film dozwolony dla młodzieży

TATRY — „Kwiat Miłości”
godz. 17, 19, 21, w niedz. 15
film dozwolony dla młodzieży

WISLA — „Na morskim szlaku”
godz. 17, 19, 21, w niedz. 15
film dla młodzieży dozwolony

WŁÓKNIARZ — „Na morskim szlaku”
godz. 16.30, 18.30, 20.30, w niedz. 14.30
film dozwolony dla młodzieży

WOLNOŚĆ — „Wiosna”
godz. 16, 18, 20, w niedz. 14
film dozwolony dla młodzieży

ZACHETA — „Urwis Gawroche”
godz. 18.30, 20.30, w niedz. 16.30
film dla młodzieży dozwolony.

SPORT SPORT SPORT

Polska - Finlandia 1:0 (0:0)

Pilkarze nasi nie poprawili swej reputacji po meczu z Rumunią

Międzynarodowy mecz piłkarski Polska — Finlandia rozegrany wczoraj w Warszawie na stadionie Wojska Polskiego zakończył się nikłym zwycięstwem drużyny polskiej w stosunku 1:0 (0:0).

Zwycięską bramkę zdobył w 19 minucie po przerwie Cieślak.
Drużyny wystąpiły w następujących składach: Finlandia: Sarnola, Martin, Myntti, Asikainen, Pylkkonen, Schack, Svahn, Ryttonen, Saarinen, Vaihela, Lehtovirta. Polska: Skromny, Janduda, (Torka), Barwiński, Waśko, Parpan, Gajdzik, Sasiadek, Gracz, Oprych (Kohut), Cieślak i Mordarski.

Mecz sędziował Węgier Balba. Publiczności 30 tysięcy.

Pyszna pogoda i to zapewne, że wczorajszy mecz z Finlandią był ostatnim międzynarodowym spotkaniem naszej reprezentacji w tym sezonie w Polsce, sprawiły, że pomimo nie najlepszej marki piłkarskiej jaką posiadają Finowie na stadionie WP zebrali się wszyscy stali bywalcy spotkań międzynarodowych. Większość z nich przyszła tutaj w nadziei, że Finowie będą jednym z tych nielicznych przeciwników, których uda się nam pokonać i zarazem poprawić swoją reputację, która nieustannie schodzi już na psy. Niestety chłopcy nasi pomimo zwycięstwa wypadli tak słabo, że wstyd nam wszystkim było za nich wobec naszych miłych gości lekkoatletów radzieckich, którzy w komplecie z ambasadorem Lebediewem przybyli na stadion.

Nie bądźcie w tym żadeni przesady jeśli powiemy, że wczorajsze spotkanie było chyba najgorsze jakie piłkarze nasi rozegrali w tym sezonie. Gdzie tkwi przyczyna tego — trudno stwierdzić. W dużej mierze jed-

nak odpowiedzialność za wygwizdanie naszego zespołu przez własną jej publiczność ponosi „triumfator” ustalający jej skład. Był on zestawiony bardzo nieudolnie, bez najmniejszego wyczucia, ot tak, aby przede wszystkim zaspokoić różne ambicje i ambicji lokalne. Podobno jak dochodziły nas słuchy w łóży prasowej, szanowny „triumfator” (Komisja Trzech) nie miała czasu na głębsze zastanowienie się nad składem i stwierdzenie własnymi oczyma formy swych wybrańców (!)

PUBLICZNOŚĆ GWIZDZE

Nie ten nie ma w tym dziwnego, że cała nasza drużyna zawiodła, a poszczególne formacje prześlizgiwały się w słabej grze i grały tak nie skoordynowanie i chaotycznie, że publiczność głośnie życzyła zwycięstwa gościom. Nie było wcale na boisku gracz, któryby nie zawiodł. Gracz chwilami był tak denerwujący jeśli chodzi o strzały, że publiczność musiała mu podpowiadać nie jednokrotnie „Mietek strzelaj dołem”, ale i to nie pomagało.

Niesłychane awantury na meczu bokserskim

KATOWICE (Obsl. wł.). — W sobotę rozegrane zostały na Śląsku 3 spotkania o drużynowe mistrzostwo Śląska w boksie. Dwa z tych meczów „Slavia” — „Huta” (Zabrze) oraz „Huta” (Pokoń) — „Zryw” (Świętochłowice) w Nowym Bytomiu zakończyły się wielkimi awanturami.

W Rudzie zawodnik „Slavii” w wadze półciężkiej Skalec, walczący w stanie nieprzytomnym znokautował po walce sędziego ringowego ob. Cwiklińskiego, kiedy ten ogłosił jego porażkę. W Nowym Bytomiu pobity został na

ringu przez publiczność sędzia ringowy ob. Sarnowski.

Kiedy na polecenie delegata i obserwatora WUKF mecz został przerwany, kibice „Huty” (Pokoń) terroryzowali sędziów oraz pięściarzy, którzy musieli kontynuować zawody. Mecz zakończył się ostatecznie zwycięstwem „Huty” (Pokoń) 11:5, w spotkaniu „Slavia” (Ruda) — „Huta” (Zabrze) wygrała „Huta” (Zabrze) 14:0.

Po znokautowaniu sędziego Cwiklińskiego walka w wadze ciężkiej nie odbyła się.

„Włókniarz” na czele misirzostw drużynowych w boksie

Po ostatnim zwycięstwie Zrywu nad Włókniarzem 9 : 7, tabela drużynowych mistrzostw Łodzi w boksie przedstawia się następująco:

1. Włókniarz	4	6	44:20
2. ŁKS	4	5	38:26
3. Zryw	4	5	36:28
4. Concordia	3	2	17:31
5. Bawelna	3	—	9:39

Zawody Bawelna — „Concordia” zostały odwołane. Najbliższym spotkaniem będzie mecz Zrywu z Bawelną (sobota) oraz Włókniarza z ŁKS (niedziela). Dnia 30 października przewidziany jest kalendarzyk rozgrywek mecz KKS-u ze Zrywem. Te ostatnie dwa spotkania zapowiadają się interesująco i niewątpliwie wyjaśnią sytuację obecnych mistrzostw.

Rekordowe zwycięstwo koszykarek Związku Radzieckiego

Moisijewa

W drugim dniu turnieju piłki ręcznej z udziałem zawodniczek radzieckich odbyły się dalsze dwa mecze. W siatkówce męskiej goście pokonali reprezentację Łodzi w stosunku 3:0 (15:11, 15:4 i 15:5). Zwycięzca zdemontował grę, stojąc na wysokim poziomie, dobrze wykorzystując techniczne, imponujące serwy, pewne, zaskakujące ścieżki — o to najważniejsze atuty gości. Łodzianie grali poniżej normalnego poziomu.

W koszykówce kobiety Moskiewski Instytut Lotniczy uzyskał rekordowe zwycięstwo 122:18 (52:85) w spot-

kaniu z reprezentacją Łodzi.
Drużyna miejscowa była b. słaba, jedynie nad poziom wybijały się Głazewska i Zakrzewska.

Zawodniczki radzieckie miały przez cały czas wyraźną przewagę, głównie szybkością, kondycją i wzrostem. Doskonale zgranie, i krycie oraz szybka orientacja pod koszem cechowały zespół gości.

Punkty dla Instytutu Lotniczego uzyskali: Moisijewa — 28, Mełodiejewa — 2, Kozłowa — 27, Pionowa — 1. Zakrzewska — 16, Burdina — 6, Jettimowa — 27.

Dla łodzianek najwięcej bo 8 punktów zdobyła Zakrzewska, dalej Głazewska 3 oraz Błazynska, Paprotówna i Gozdek po 2. Wojtów — 1.

Warszawa doczekała się rekordów Świata dzięki startowi doskonałych lekkoatletek ZSRR

Rekordów świata nie-tuże się na zawołanie i wiemy wszyscy, jak długo trzeba czekać na nie zwłaszcza u nas. Do tej pory nie mieliśmy okazji przeżywać tej emocji, doczekaliśmy się jej dopiero w sobotę podczas drugiego dnia występu w Warszawie światowych lekkoatletek radzieckich.

Dwa nowe rekordy światowe ustanowiły: Andrejewa w pchnięciu kulą 14,45 i oczywiście Dumbadze w rzucie dyskiem 49,32. Dumbadze miała już w ZSRR rzuty ponad 50 m, lecz nie mogły one być uznane za rekordowe z różnych przyczyn formalnych.

W zespole łódzkim źle były stosowane zmiany zawodniczek.

Dzisiaj mieli nasi Goście opuścić Łódź udając się do Wrocławia.

Drugi dzień zawodów lekkoatletycznych w Warszawie przyniósł również szereg dobrych wyników polskim zawodniczkom. Największą jednak niespodzianką było zwycięstwo naszej sztafety 4 na 100 (w składzie: Kiszka, Lipski, Stawczyk i Rutkowski) nad sztafetą ZSRR (Kuzniecowa, Gołownina, Sanadze i Karakułowa) w czasie 40,2 sek.

Podczas zawodów sobotnich Łomowski zaatakował rekord Polski w pchnięciu kulą, lecz próba nie udała się, gdyż Łomowski uzyskał tylko 15 m. 32 cm.

Przeszło 8 tysięcy zawodników brało udział w Łodzi w Marszach Jesiennych

W dniu wczorajszym odbyły się w Łodzi masowe imprezy marszowe. Ogółem w Łodzi startowało 6610 mężczyzn i 1625 kobiet. Drużyn startowało męskich 611 i żeńskich 325. Stosunkowo najlepiej wypadła młodzież szkół powszechnych oraz Służba Polce. Prawie wszystkie zespoły uzyskały minima.

W Zdunskiej Woli ogółem startowało 100 ze-

spółów, w tym 61 męskich i 39 żeńskich.

W Sieradzu stanęło do walki 75 zespołów męskich i 43 żeńskie.

Organizacja w Łodzi wzorowa.

Najlepszy czas na 10 km uzyskali juncy S. P. — 1 godz. 6 min. 16 sek.

Na 5 km. również S. P. — 32 minuty

D-019.200

„CIEŚLIK STRZELAJ PIORUNIE”

Okrzyki takie jak: „Cieślak strzelaj piorunie!” i temu podobne epitety padały dość często i najlepiej świadczyły o nastroju jaki panował na trybunach.

Najlepiej wypadł jak zwykle jeszcze Parpan pełniący funkcję stopera, kilka ładnych zagrań mieli Kohut z Cieślakiem i to właściwie wszystko. Skromny nie miał okazji do zademonstrowania swych umiejętności, gdyż Finowie w ciągu 90 minut oddali wszystkiego na jego bramkę kilka strzałów.

FINOWIE TEŻ SŁABIUTCY

Jako całość drużyna fińska wypadła równie bardzo słabo, rzadko u nich braki techniczne i brak zgrania. Najlepszym w ich drużynie był bezspornie bramkarz Sarnola, z poszczególnych zaś formacji prawa strona ataku Svahn i Ryttonen. Jako tako wypadli również obrońcy, a zwłaszcza prawy — Martin.

PRZEBIEG GRY

Grę rozpoczynają Polacy atakami prawa strona, lecz 3 wypadki przynoszą im jedynie rzuty rożny. W szóstej minucie ostry strzał Gracza z przeboju trafia w poprzeczkę. W dwie minuty później strzela Cieślak, bramkarz fiński wypuszcza piłkę z rąk, która uderza w poprzeczkę i wraca w pole. W odpowiedzi goście przeprowadzają nieliczne i niegroźne ataki na bramkę polską. Począwszy od 10-tej minuty Polacy zdobywają wyraźną przewagę i atakują stale bramkę Finów, jednak częste, lecz niecelne strzały Cieślaka nie znajdują miejsca w siatce. W 17-ej minucie Cieślak główkuje, piłka miją bramkarza, lecz obrońca wybija ją w ostatniej chwili z linii bramkowej. Finowie przeprowadzają w dalszym ciągu jedynie sporadyczne wypadki. Jeden z nich przynosi w 32 min. pierwszy niebezpieczny strzał prawoskrzydłowego Svahna — Skromny z trudem paskuje piłkę na kórner. Polacy są w dalszym ciągu strona atakująca, lecz niecelne strzały napastników nie są groźne.

JEDYNA BRAMKA

Po przerwie w drużynie polskiej następuje zmiana. Słabego Oprycha zastępuje Kohut, a miejsce Jandudy zajmuje Tarka. Przy chwilowym dopingu publiczności Polacy są w dalszym ciągu strona atakująca, jednak straslowo napastnicy w dalszym ciągu fatalnie zawodzą. Kilka niegroźnych wypadków ataku fińskiego kończy się przeważnie na obronie polskiej, lub strzałami obok bramki. W 16-ej minucie następuje jeden z nielicznych groźnych momentów pod bramką polską. Parpan zostaje sam na polu karnym, przeciwko 3-em napastnikom fińskim, którzy zwlekają jednak z oddaniem strzału i nie wykorzystują sytuacji. Dalsze chaotyczne ataki Polaków przynoszą im dopiero w 30-ej minucie pierwszą i jedyną bramkę dnia. Z sytuacji wypracowanej przez Kohut bramkę strzela Cieślak. Prawy łącznik Ryttonen dostaje się przebojem na pole karne i będąc sam na sam ze Skromnym strzela ostro z 12 metrów. Piłka idzie jednak obok bramki. Przewaga Polaków jest nadal bardzo duża, lecz mimo kilku groźnych strzałów Cieślaka wynik nie ulega zmianie.

Trybuna wolności
ORGAN K.P.P.R.
TYGODNIK POLITYCZNO-SPOŁECZNY